

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้คณะกรรมการพัฒนาสตรีได้มีส่วนร่วมในแนวทางการพัฒนาองค์กรสตรีอำเภอวาปีปทุม ด้วยการร่วมวางแผนปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับภารกิจบทบาทหน้าที่ที่กระทรวงกำหนดให้ และเพื่อให้ได้ร่วมกันปฏิบัติงานตามแผนจนสัมฤทธิ์ผล การทำวิจัยนี้จึงเป็นการทำวิจัยเชิงคุณภาพที่ต้องการวิจัยและพัฒนาเพิ่มขีดความสามารถของแกนนำสตรีในการมีส่วนร่วมทุกขั้นตอนตามกรอบแนวคิดของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม โดยให้สอดคล้องกับกรอบแนวคิดและจุดมุ่งหมายของการวิจัย ผู้วิจัยจึงได้ออกแบบดำเนินการวิจัยตามหัวข้อเหล่านี้ คือ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1.1.1 คณะกรรมการพัฒนาสตรีระดับอำเภอ จำนวน 44 คน

1.1.2 คณะกรรมการชมรมสตรีที่ไม่เข้ากับข้อ 1.1.1 จำนวน 6 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ให้ประชากรทั้งหมดในการวิจัยครั้งนี้

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีดังนี้

2.1 ขั้นตอนการสร้างความสัมพันธ์แบบมีหุ้นส่วนกับคณะกรรมการพัฒนาสตรีและตัวแทนชมรมสตรีวาปีปทุม

2.1.1 ศึกษาข้อมูลบริบทขององค์กรจากการวิเคราะห์เอกสาร

2.1.2 สร้างความเข้าใจในประเด็นปัญหาการวิจัยร่วมกับกลุ่มแกนนำขององค์กร

โดย

- 1) ทำแบบสอบถามความรู้เรื่องระเบียบกระทรวงมหาดไทย
- 2) ทบทวนผลการดำเนินงานของ กพสอ. ปี 2543 – 2548
- 3) ชุดคำถามให้ตอบ

2.1.3 สร้างสัมพันธภาพที่ใกล้ชิดของบุคคล 3 ฝ่าย คือ ผู้วิจัย นักพัฒนาเจ้าหน้าที่ของรัฐ และกลุ่มแกนนำขององค์กรสตรี

- 1) กิจกรรมสายใยใจตรงกัน
- 2) กิจกรรมนันทนาการและการละลายพฤติกรรม
- 3) กิจกรรมความคาดหวังจากการมีส่วนร่วม

2.1.4 การปรับความเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

- 1) โครงการการวิจัยเชิงปฏิบัติการ
- 2) เชิญวิทยากร นักพัฒนา เจ้าหน้าที่รัฐ ให้ความรู้เรื่องกระบวนการวิจัย

เชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

2.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ปัญหา-สาเหตุขององค์กรสตรีว่าปีปทุม

2.2.1 วิทยากรให้ความรู้เรื่องการพัฒนาองค์กร

2.2.2 วิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบัน-ปัญหารอบด้านขององค์กร

- 1) ชุดคำถามกิจกรรม สถานีรู้เขา...รู้เรา

2.2.3 วิเคราะห์ศักยภาพองค์กร

- 1) วิทยากรให้ความรู้เรื่องกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาองค์กร
- 2) กิจกรรมการวิเคราะห์แบบสวอต (SWOT Analysis)

2.2.4 วิเคราะห์โครงสร้างและการบริหารจัดการองค์กร

- 1) ชุดคำถาม

2.2.5 วิเคราะห์ปัญหา-สาเหตุสืบเนื่องอื่น ๆ

- 1) กิจกรรม ปลาปัญหาและสาเหตุ

2.3 ขั้นตอนการจัดทำแผนปฏิบัติการ

2.3.1 ขั้นตอนหาแนวทางในการแก้ปัญหา

- 1) กิจกรรม สรุปแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ผ่านมา
- 2) กิจกรรม การกำหนดวิสัยทัศน์ขององค์กร

- 3) กิจกรรม การกำหนดพันธกิจ
- 4) กิจกรรม ต้นไม้แห่งความคาดหวัง

2.3.2 ขั้นตอนการกำหนดวัตถุประสงค์ของแผนงาน

- 1) วิทยากรให้ความรู้เรื่องการกำหนดแผนงาน ประโยชน์ของการวางแผน
- 2) กิจกรรมการกำหนดวัตถุประสงค์แผนงาน
- 3) วิทยากรให้ความรู้เรื่องการเขียนโครงการ

2.3.3 ขั้นตอนการกำหนดเป้าหมายของแผนงาน

- 1) วิทยากรให้ความรู้เรื่องการกำหนดเป้าหมายของแผนงาน
- 2) กิจกรรม กำหนดโครงการเพื่อพัฒนาองค์กรให้สอดคล้องกับบทบาท

หน้าที่

- 3) กิจกรรม การกำหนดยุทธวิธีการดำเนินเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการแต่ละโครงการ

2.3.4 ขั้นตอนการสรุปแผนปฏิบัติการ

2.4 ขั้นตอนในการสังเคราะห์รูปแบบของการพัฒนาองค์กรสตรี

สังเคราะห์จากการทำกิจกรรมตามกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

3 ขั้นตอน อันได้แก่ ขั้นตอนการสร้างสัมพันธภาพ ขั้นตอนการวิเคราะห์ปัญหา-สาเหตุ และ ขั้นตอนการวางแผนปฏิบัติการ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการเก็บรวบรวมจากเวทีเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม 10 ครั้ง จะได้ข้อมูล ดังนี้

3.1 ข้อมูลบริบทและความเป็นมาขององค์กร ผู้วิจัยศึกษาจากเอกสาร รายงานการประชุม และเอกสารของทางราชการ การเสวนา

3.2 ข้อมูลความสัมพันธ์แบบหุ้นส่วน เก็บรวบรวมจากการเปิดเวทีกิจกรรมสายใยใจตรงกัน การตอบคำถาม การสรุปความคิดเห็นจากกระบวนการกลุ่ม และสังเกตจากกิจกรรมนันทนาการ ชุดคำถามที่ป้อนและข้อมูลย้อนกลับของการสนทนาจากเวที 1 – 3

3.3 ข้อมูลกระบวนการ สาระ คีย์ภาพ ปัญหา สาเหตุ และผลการพัฒนาองค์กร เก็บรวบรวมจากการวิเคราะห์ของกลุ่มตัวอย่างจากกิจกรรมสถานีรู้เรา...รู้เรา ประเด็นคำถาม

การประเมินองค์การกิจกรรมการวิเคราะห์แบบสวิต กิจกรรมปลาปัญหา-สาเหตุ และการ ทบทวนผลการแก้ไขปัญหที่ผ่านจากเวทีที่ 4 - 6

3.4 ข้อมูลจากการจัดทำแผนปฏิบัติ เก็บข้อมูลจากกิจกรรมความคาดหวัง กิจกรรม ภาพฝันที่อยากเห็น กิจกรรมต้นไม้วัตถุประสงค์ กิจกรรมการกำหนดเป้าหมายแผนงาน การกำหนดรายละเอียดโครงการ และการกำหนดรูปแบบของแผนปฏิบัติ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

4.1 จากการศึกษาเอกสาร ผู้วิจัยใช้การสรุปข้อมูล

4.2 จากกิจกรรมการสร้างความสัมพันธ์แบบหุ้นส่วน ผู้วิจัยนำข้อมูลมาเป็น ตัวเชื่อมโยงสู่การดำเนินกิจกรรมในขั้นตอนต่อไปของกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมี ส่วนร่วม

4.3 จากชุดคำถามและกิจกรรมในขั้นการวิเคราะห์ปัญหา/สาเหตุ ผู้วิจัยนำมา ดีความวิเคราะห์หาแนวทางในการแก้ปัญหาเชิงพัฒนาขององค์กร

4.4 จากการทำแผนปฏิบัติการ นำมาเสนอรายละเอียด งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ และการยอมรับเพื่อนำไปปฏิบัติพัฒนาองค์กรในลำดับต่อไป

4.5 สังเคราะห์ผลจากการทำกิจกรรมในแต่ละขั้นตอนของการจัดกิจกรรมของ กระบวนการจัดกิจกรรมแบบมีส่วนร่วมเป็นรูปแบบของการพัฒนา